

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: K. D.
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Balková,
sídlem Balková 1, 331 65 Tis u Blatna,,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky Praha,
sídlem pošt. schr. 21/OAM, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 8. 2024, č. j. OAM-1101/ZA-ZA11-D02-PS-2024

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím Ministerstva vnitra České republiky, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 27. 8. 2024, č. j. OAM-1101/ZA-ZA11-D02-PS-2024 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), byl žalobce zajištěn ve smyslu ustanovení § 46a odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „*zákon o azylu*“), přičemž doba zajištění byla stanovena do

25. 9. 2024. Důvodem zajištění žalobce bylo to, že podal dne 21. 8. 2024 opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice poté, co bylo rozhodnutím správního orgánu č.j. OAM- 340/ZA-ZA11-D02-2024 ze dne 15. 5. 2024, které nabylo právní moci dne 10. 6. 2024, rozhodnuto o nepřislušnosti České republiky pro posouzení předchozí podané žádosti o mezinárodní ochranu v České republice. Členským státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, bylo určeno Švédské království. Žalobce následně podal proti rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky žalobu u Městského soudu v Praze. Městský soud v Praze zamítl žalobu pod spisovou značkou 4 Az 16/2024 dne 16. 7 2024 s nabytím právní moci dne 17. 7 2024. Žalobce měl lhůtu na vycestování z území České republiky do 30 dnů od nabytí právní moci rozsudku Městského soudu v Praze tzn. do dne 16. 8 2024. Dne 21. 8. 2024 se namísto vycestování výše jmenovaný dostavil do Přijímacího a pobytového střediska Zastávka k podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Podle žalovaného se žalobce svou opakovanou žádostí snaží odvrátit své přemístění do odpovědného členského státu tzn. Švédského království, žalobce neplní své zákonné povinnosti a existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude opětovně mařit výkon správních rozhodnutí.

2. Z výpovědi žalobce je podle žalovaného zřejmé, že se chce vrátit do své vlasti i že odmítá přemístění do Švédského království. Žalobce se opakovaně nacházel na území ČR bez pobytového oprávnění. Tzv. dublinské řízení má právě zamezit řetězení žádostí o mezinárodní ochranu na území členských států. S ohledem na to existují podle žalovaného oprávněné důvody se domnívat, že žalobce nebude respektovat usnesení ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu a bude se vyhýbat přemístění do příslušného státu. Z postupu žalobce je podle žalovaného zároveň zřejmé, že nelze předpokládat, že by žalobce náhle své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle zákona o azylu, jeho uplatnění by podle žalovaného nebylo účinné.
3. S ohledem na výše uvedené má žalovaný za prokázané, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se přemístění do jiného členského státu. Jelikož současně nelze účinně uplatnit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu, správní orgán shledal naplnění podmínek stanovených ustanovením § 46a odst. 1 písm. d) zákona o azylu.
4. Žalovaný se dále zabýval maximální délkou doby, na kterou bude žalobce po dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany zajištěn v ZZC. V případě žalobce byla dne 23. 8. 2024 odeslána informace o přemístění do Švédského království na den 12. 9. 2024. Správní orgán počítá s možností komplikací při přemístění, které by mohly vyžadovat 7 až 10 denní lhůtu na novou informaci o přemístění, a to například ze zdravotních důvodů žadatele či zrušení letu leteckou společností. Z těchto důvodů byl žalobce zajištěn do 25. 9. 2024 s možností dalšího prodloužení.
5. Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil žalobou, v níž namítal, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je zcela neadekvátní povaze rozhodnutí a nezabývá se dostatečně konkrétní situací žalobce. Žalovaný je povinen ve všech případech zvážit možnost aplikace mírnějších opatření před tím, než přistoupí k zajištění cizince. Žádný z důvodů pro zajištění cizince uvedených v § 46a odst. 1 písm. d) zákona o azylu přitom sám o sobě

neimplikuje skutečnosti, pro které by bez dalšího nebylo možné využití zvláštního opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu. Samotný pohyb žalobce na území České republiky bez oprávnění ještě neznamená, že je žalobce hrozbou pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek. Jde-li o závěry žalovaného, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až po zadržení, je důležité zohlednit i okolnosti, zda měl žalobce možnost žádost podat dříve. Žalobce rovněž odmítá tvrzení žalovaného, že byla žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany podána jen proto, aby se žalobce vyhnul přemístění do příslušného státu, jímž je Švédské království. Žalobce věří, že na nějakou z forem mezinárodní ochrany nárok má, a proto o ni žádá. Žalobce poukazuje na to, že v době jeho ilegálního pobytu v České republice nebyl plně seznámen s tím, jaké důsledky toto jednání pro něj může mít. Žalobce o mezinárodní ochranu skutečně stojí a jeho žádost není účelová. Žalobce nepáchá trestnou činnost nebo není známa a není proto důvod domnívat se, že žalobce nebude respektovat zvláštní opatření a nespolupracovat se správním orgánem. Žalovaný napadeným rozhodnutím zásadním způsobem zasahuje do osobní sféry žalobce, kdy jej tímto bezprostředně omezuje na osobní svobodě až do dne 25. 9. 2025. Žalobce je přesvědčen, že pokud by měl možnost pobývat na základě zvláštního opatření dle § 47 odst. 1 písm. a) nebo b) zákona o azylu v pobytovém středisku určeném žalovaným, jeho psychické rozpoložení by se zásadně zlepšilo, neboť žalobce z důvodu zajištění trpí depresemi. V případě uložení zvláštních opatření by měl přístup ke svobodnému pohybu a nemusel čelit úzkostem a depresím, které mu způsobují veliké zdravotní potíže. Žalovaný podle žalobce porušil nejen základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ale především čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Evropské úmluvy o lidských právech.

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí s tím, že se v žalobě namítaného porušení při rozhodování věci nedopustil. K námitce žaloby vztahující se k posouzení dané věci, žalovaný uvádí, že je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasné seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Správní orgán ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k závěru, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. d) zákona o azylu. Každému členu zdejší společnosti je zřejmé, že porušením rozhodnutí správního orgánu nebo soudu anebo porušením právních norem se vystavuje nebezpečí postihu. Nemusí být nutně obeznámen s konkrétní sankcí, ale každému je známo, že takovým jednáním se vystavuje nebezpečí sankce. Žalovaný má tedy za to, že nepřekročil a nezneužil meze správního uvážení, v rozhodnutí zohlednil individuální okolnosti případu a zajištění bylo uloženo jen na dobu nezbytně nutnou. Odůvodnění doby zajištění, jak je uvedeno v napadeném rozhodnutí, navíc nijak nevybočuje z ustálené praxe správního orgánu. Žalobce se namísto uložení vycestování do Švédska dostavil do Pobytového střediska, aby zde podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Poté u výsledku vypověděl, se do vlasti vrátit nechce, odmítá přemístění do Švédska a opakovaně se nacházel na území ČR neoprávněně bez víza či jiného pobytového oprávnění. Z takového jednání žalovaný vyvozuje účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný přezkoumatelným způsobem odůvodnil, že u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování právního řádu ČR. Jednání žalobce nedává dostatečnou záruku, že by v průběhu azylového řízení spolupracoval se správním orgánem a případně respektoval důsledky negativního rozhodnutí ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Volba mírnějších opatření, než zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany je vázána na předpoklad, že žadatel bude

se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštních opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žalobce na azylovém řízení. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel azylové správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření (viz rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2016, č.j. 7 Azs 185/2016-23). Žalovaný dále odkazuje na rozsudek NSS ze dne 14. 07. 2017, č.j. 4 Azs 105/2017-24, kde se soud vyjádřil následovně: „Podle Nejvyššího správního soudu odůvodněný závěr o nezbytnosti stěžovatele zajistit sám z povahy věci vylučuje aplikaci zvláštních opatření. Pokud žalovaný svůj závěr o nezbytnosti zajištění stěžovatele důkladně odůvodnil, a z jeho rozhodnutí je nadto zjevné, že se, byť v omezeném rozsahu, zabýval i možností aplikace zvláštních opatření, neshledal v jeho postupu Nejvyšší správní soud pochybení. Stěžovatel se mylí, pokud uvádí, že mu žalovaný přičítá některé skutečnosti dvakrát. Podle Nejvyššího správního soudu se aplikace institutu zajištění a zvláštních opatření navzájem mohou vylučovat. Proto, pokud je určitá okolnost vyhodnocena jako důvod pro uložení zajištění, z povahy věci takové vyhodnocení, v některých případech zároveň způsobuje, že zmíněná okolnost nemůže být využita v prospěch aplikace zvláštních opatření. Žalovaný tedy nepřičítal stěžovateli jednotlivé okolnosti k tíži dvakrát, ale naopak vždy vysvětlil, že určitá skutečnost nasvědčuje nezbytnosti uložení zajištění a zároveň vylučuje aplikaci zvláštních opatření.“

7. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Podle § 46a odst. 1 písm. d) zákona o azylu: *„Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže bude přemístěn do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie a existuje-li vážné nebezpečí útěku, zejména pokud se již v minulosti vyhnul provedení přemístění, nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.“*
9. Zvláštním opatřením se podle § 47 odst. 1 zákona o azylu: *„... rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem (písm. a), nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené (písm. b).“* Podle odst. 2 tohoto ustanovení: *„Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“*
10. V projednávané věci žalovaný postupoval podle § 46a odst. 1 písm. d) zákona o azylu a žalobce zajistil proto, že opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců, nelze účinně uložit zvláštní opatření, jestliže je důvodné se domnívat, že existuje vážné nebezpečí útěku. Tento závěr dle soudu vyplývá především ze skutečnosti, že žalobce v ČR pobýval nelegálně i po vyřízení jeho první žádosti o mezinárodní ochranu, kde bylo určeno, že příslušným státem k vyřízení jeho žádosti je Švédsko, nikoli ČR. Přirozenou reakcí člověka prchajícího před specifickým druhem nebezpečí je úsilí takto ohroženého jedince domoci se jistého útočiště, jakmile se ocitne mimo dosah této k úniku stimulující hrozby. Členské státy EU ve shodě sdílí lidskoprávní étos, který artikuluje Listina základních práv EU coby součást unijního primárního práva. Hledá-li tedy občan třetího státu ochranu před formami útlaku podle § 12 zákona o azylu, má tak učinit bezprostředně po vstupu na území prvního členského státu EU, a to žádostí

o mezinárodní ochranu adresovanou jeho správnímu orgánu. Jinak zavdává příčinu k seriózním úvahám stran jiných motivů k podání dotčené žádosti, než jsou ty motivy, jež kvituje pododvětví azylového práva.

11. Současně soud uvádí, že žalobce nerespektoval uložené vycestování do Švédska a namísto toho se dostavil do Pobytového střediska, aby zde podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Poté u výsledku vypověděl, se do vlasti vrátit nechce, odmítá přemístění do Švédska a opakovaně se nacházel na území ČR neoprávněně bez víza či jiného pobytového oprávnění. Proti rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou Městský soud v Praze zamítl pod spisovou značkou 4 Az 16/2024 dne 16. 7 2024 s nabytím právní moci dne 17. 7 2024. Žalobce měl lhůtu na vycestování z území České republiky do 30 dnů od nabytí právní moci rozsudku Městského soudu v Praze tzn. do dne 16. 8 2024. Žalobce však z území České republiky ve lhůtě k tomu stanovené nevycestoval – tedy neoprávněně mařil výkon správního rozhodnutí a současně na území ČR pobýval bez platného cestovního dokladu. Dostavil se do Příjímacího střediska Zastávka a zde podal další žádost o mezinárodní ochranu. V důsledku uvedeného byl žalobce dne 21. 8. 2024 zajištěn. S ohledem na právě uvedené tak není možné přisvědčit žalobní námitce žalobce, že nebylo nutné přistoupit k jeho zajištění, když nepředstavuje žádné nebezpečí pro veřejný pořádek a současně nepáchá žádnou trestnou činnost. Z výše uvedeného je zřejmé, že tomu tak není a tím, že žalobce nerespektoval jemu uloženou povinnost opustit území členských států EU, dopustil se maření výkonu správního rozhodnutí, čímž přinejmenším ohrozil bezpečnost a veřejný pořádek na území ČR.
12. Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) vydal usnesení ze dne 28. 6. 2017, č. j. 4 Azs 73/2017-29 s následným argumentačním jádrem: „*V této souvislosti je třeba připomenout, že v právu Evropské unie platí i nadále zásada vzájemné důvěry, jakkoliv otřesená v důsledku migrační krize.*“ Čemuž na úrovni unijní judikatury v agendě azylového, potažmo cizineckého, práva věnoval entrée rozsudek Soudního dvora EU ze dne 21. 12. 2011, ve spojených věcech sp. zn. C-411/10 a C-493/10: „*Z přezkumu předpisů tvořících společný evropský azylový systém vyplývá, že tento systém byl koncipován v kontextu umožňujícím předpokládat, že všechny státy, které se na něm podílejí, ať jde o členské státy nebo třetí státy, dodržují základní práva, včetně práv, jejichž základem je Ženevská úmluva a protokol z roku 1967, jakož i EÚLP, a že si členské státy mohou v tomto ohledu vzájemně důvěřovat.*“ Vzhledem k odkazované zásadě vzájemné důvěry mezi členskými státy EU žalovanému, stejně jako státní správě ČR en bloc, přináleží povinnost důvěry v plnou realizaci unijních právních standardů pod jurisdikcí každého z členských států EU, k níž jakožto podmnožinu nutno vztáhnout povinnost důvěry v pomoc skýtanou paušálně osobám s azylově relevantním příběhem. Spatřováno nastíněným prizmatem, shledává soud právně souladnou dikci napadeného rozhodnutí o tom, že azylová žádost: „... *byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl žadatel požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*“ Možnost tzv. standardního posouzení žalobcovy azylové žádosti ve vazbě k otázce zajištění, resp. zvláštních opatření žalovaný s ohledem na judikaturu NSS dostatečně zdůvodnil v napadeném rozhodnutí správně zejména tím, že žalobcova žádost bude věcně projednána státem k tomu příslušným.
13. Ze shora uvedených důvodů by podle názoru soudu nebylo uplatnění zvláštního opatření účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí v případě žalobce skutečnosti, že porušoval právní předpisy ČR, poněvadž mařil výkon rozhodnutí o povinnosti vycestovat

z ČR, když na území ČR pobýval nelegálně a současně bez cestovního dokladu. Žalovaný tudíž dospěl podle názoru soudu ke správnému závěru, že z jednání žalobce bylo zřejmé, že v jeho případě existuje nebezpečí, že se bude i nadále vyhýbat svým povinnostem a bude nadále porušovat právní předpisy, a tak jak průběh azylového řízení, tak případnou realizaci nuceného vycestování opětovně mařit. Žalovaný správní orgán uvedl ve svém rozhodnutí podstatné skutečnosti vyplývající ze správního řízení, jež odůvodňovaly neuplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu. Žalovaný se dostatečným a přezkoumatelným způsobem vypořádal s nemožností uložení zvláštního opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že by uplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu nebylo účinné, protože žalobce porušoval zákony ČR a existuje riziko, že v tomto přístupu bude pokračovat. Pod tíhou výše předložených faktorů shledal žalovaný naplnění podmínek stanovených v § 46a odst. 1 písm. d) zákona o azylu. Žalovaný se vypořádal s individuálními okolnostmi případu žalobce, přičemž zdejší soud se s jeho závěry zcela ztotožnil. Kauza žalobce, který nerespektoval právní řád ČR, vede soud k jednoznačnému závěru o existenci důvodné obavy, že žalobce nebude své právní povinnosti dodržovat ani v budoucnu. Tento závěr jen potvrzuje žalobcovo předchozí chování, proto nebude mít ani zájem dobrovolně přistoupit na spolupráci s českými správními orgány. S ohledem na shora uvedené nebylo možné mírnější opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu použít, protože zajištění žalobce bylo zcela namístě a v souladu se zákonem.

14. Zdejší soud v této souvislosti zároveň odkazuje na rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2016, č. j. 7 Azs 185/2016–23, jenž říká: „*Volba mírnějších opatření, než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření.*“ S ohledem na výše vyřčené nezbývá soudu než konstatovat, že žalobce již správní řízení mařil, když mu byla uložena povinnost vycestovat z České republiky, a žalobce i přesto setrval na území ČR až do svého zajištění dne 19. 8. 2024.
15. Žalobcem odkazovaný rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48 zahrnuje též právní větu ve znění: „*Při posouzení účinnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. Je proto namístě zohlednit pobytovou historii žadatele o mezinárodní ochranu, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o správním vyhoštění.*“ Pobytovou historii žalobce a s ní související potenciální rizika žalovaný zohlednil.
16. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s ř. s.
17. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (podle ustanovení § 60 odst. 1 věta první s. ř. s.)

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu

v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 23. září 2024

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně